

& quemadmodum scientes, Deinde quibus in rebus incontinentis & continentis locandus sit: id est, utrum in omni voluptate & dolore, an in certis voluptatibus ac doloribus. Cointensusque & patiens, utrum idem sint, an differantur: itemque de aliis omnibus, quae sunt hanc disputationi quasi cognata. Hinc autem dicitur huius orationis initium, utrum continentis & incontinentis appellentur ac differantur inter se, ex iis rebus, in quibus versantur, an ex animalium habitu: hoc dico, utrum incontinentis eo solum sit incontinentis, quod in his aut illis versetur, necne: an vero quod sic vel sic affectus sit, necne: an potius ex utrisque. Deinde utrum in omnibus versetur incontinentia & cointentia, necne. Non enim in omnibus versatur is, qui absolutè est incontinentis, sed in quibus intèperans: neque eo dicitur, quod absolutè in hac affectus sit (id est, in cointentia, quod intèperantur) sed quod hoc modo sit affectus. Nam intèperans quidè cupiditatibus seruit, consilio capto, existimans præsentem iucunditatem sequi oportere. Incointentis autem non existimat ille quidè, sed sequitur tamè. Si quis igitur dicat, verâ opinionem esse, non sciètiâ, præter quâ incointenter homines viuunt: nihil refert ad rem, de qua disputationem. Nonnulli n. corù, qui aliqua de re opinantur, non sunt incerti, neque dubii, sed certò se rem scire existimant. Si igitur iij, qui opinantur, propterea quod leuitate & imbecillitate credunt ita rem esse, de qua opinantur, facilius quam qui sciunt, contra atque existimant, agent: nihil inter scientiâ & opinionem intererit. Nonnulli enim non minorem fidem habent iis, quæ opinantur, quam alij iis quæ sciunt: quod declarat Heraclitus. Sed quoniam scire dupliciter dicimus (nâ & is, qui scientia præditus est, nec ea vtrum: & is, qui vtitur, scire dicitur) intererit utrum is, qui cum scientia præditus sit, ea non cernit nec contemplatur animo, quæ scientia cōprehendit, an is qui re ipsa ea, quæ scit, animo contemplatur, agat quæ non sunt agenda. Mirum enim hoc videatur, si quis in eorum, quæ scit, cogitatione & contemplatione deficit, non si is, qui id, quod scit, non cernit animo, aliena à scientia agat. Præterea quoniam duo sunt enunciationi genera, nihil prohibet, quo minus is, qui utrumque genus tenet, aliquid præter scientiâ agat: dum enunciatione vniuersitatis & generali vtitur, nō ea quæ ad res singulareis pertinet. Res enim singulares tantum sub actionem veniunt. Iam vero etiam ipsius vniuersitatis sunt aliquæ differentiæ. Aliud est enim, quod in seipso vertitur, aliud, quod ad rem accommodatur: verbi gratia, omni homini siqua prodest, & hunc esse hominem: vel quicquid tale sit, sicut esse: verâ sine hoc tale aut nescit, aut si scit, scientis munere non fungitur.